





NZ

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK LI.
ČÍSLO 11
LISTOPAD 2024
20 KČ







Našemu Jiráskovu divadlu je již 100 let
Otevřeno bylo 12. října 1924



SLAVNOSTI VÍNA V JIRÁSKOVĚ DIVADLE PROBĚHLY V SOBOTU 5. ŘÍJNA

























Vážení čtenáři,

určitě se každému z vás už někdy v životě přihodilo něco zvláštního, tajemného, co jste si nedokázali racionálně vysvětlit. Šlo jen o podivnou souhru náhod? Nebo existují skutečně věci tajemné, neprobádané, takříkajíc mezi nebem a zemí? Příhoda, o kterou se s vámi chci podělit, se mně stala před více než 40 lety, a tak trochu zapadá do tohoto dušičkového období.

Tenkrát byly z mnoha hrobů na bydžovském hřbitově odcizeny kovové předměty – kříže, lucerny, dekorace. Asi jsme všichni tušili, kde později skončily… I nám se z hrobu ztratil krásný bronzový kříž. Otec se vydal na VB krádež nahlásit; že šlo o marnou snahu, mu došlo po všetečném dotazu příslušníka: *„A vy jste tam někoho viděl?“* Za čas jsme vše hodili za hlavu.

A pak se jednoho dne přihodila ta zvláštní a prapodivná věc. Šli jsme tenkrát s mojí budoucí manželkou na procházku. Cesta nás zavedla směrem k Malinskému kříži (tedy tenkrát jen k jeho podstavci), když jsem za zdí židovského hřbitova spatřil povalený silný kmen. A tehdy se to stalo – z neznámého důvodu, jakoby puzen nějakou silou, jsem bez rozmyslu vykročil k onomu padlému stromu, před kterým jsem poklekl a sklonil hlavu, abych pod něj viděl. Ano, tušíte správně – ležel tam náš bronzový kříž…

Tak, teď už znáte největší záhadu mého života, a můžeme jít k tomu, co na vás mimo jiné čeká v tomhle čísle: Náš městský úřad získal 2. místo v soutěži Přívětivý úřad 2024 za KHK, bohužel nás nemine zvyšování nájemného v městských bytech a i vy, čtenáři, máte možnost připomínkovat nový komunitní plán. Manželé Stuchlíkovi vytvořili Velký mechanický betlém, který veřejnosti představí 30. 11. ve svém muzeu, fotbalista Petr Tarzan Průcha oslavil 50 a napsal knihu vzpomínek a naši senioři využili hezkého počasí k výletům. Čtěte a dozvíte se mnoho dalších zpráv a zajímavostí.

A nakonec pár hezkých myšlenek: „Nejkrásnější věc, kterou můžeme objevit, je záhada.“ (Albert Einstein), „Život se nám jeví jako záhadný a je v lidské přirozenosti pokoušet se záhady řešit. Je příliš mnoho pocitů, náznaků a jevů, které nás jakoby přesvědčují, že to celé má nějaký význam.“ (David Lynch), „Raději žít ve světě obklopeném záhadami než ve světě tak malém, že by ho rozum dokázal pochopit.“ (Ralph Waldo Emerson).

Milí čtenáři, přeji vám i sobě, abychom se vždy dokázali s nadšením podivovat nad záhadami kolem nás.

Honza Skalický

Městský úřad Nový Bydžov byl oceněn

V soutěži Přívětivý úřad 2024 získal 2. místo za Královéhradecký kraj

Slavnostní vyhlášení výsledků 9. ročníku soutěže Přívětivý úřad proběhlo 1. 10. v prostorách Zrcadlové kaple pražského Klementina. Cenu za město Nový Bydžov, respektive za městský úřad, převzali místostarosta Matěj Novotný a vedoucí organizačního odboru Bc. Filip Schovánek.

Nový Bydžov v posledních čtyřech letech získal 2. příčku již potřetí, což je potvrzením toho, že si městský úřad drží svou úroveň kvality, jelikož první a třetí příčka je v jednotlivých letech proměnlivá.

V letošním roce se zúčastnilo 110 obcí s rozšířenou působností, tedy téměř polovina z celkového počtu. Data se sbírala v květnu a červnu, poté prošla několika fázemi kontrol ze strany Ministerstva vnitra.

Součástí slavnostního předávání cen byl také křest nové publikace Příklady dobré praxe, v níž lze nalézt 22 inspirativních příběhů měst a obcí, které vedly ke zkvalitnění života místních obyvatel. Město Nový Bydžov je zde uvedeno s příkladem zavedení Platebního portálu.

Bc. Filip Schovánek



Zvyšování nájemného v městských bytech

Povinností politiků je přijímat rozhodnutí, která nejsou jednoduchá; někdy se dokonce stane, že nejsou pro občany ani příjemná. Jedním z takových je i rozhodnutí o zvýšení nájemného v městských bytech od 1. 1. 2025, a to o 20 %.

Pravidla, která ve městě pro stanovení výše nájemného používáme, vycházejí z občan. zákoníku, kdy podle § 2249 má pronajímatel možnost obrátit se na nájemce s návrhem na zvýšení nájemného, a to až do výše srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě, pokud navržené zvýšení spolu s tím, k němuž již došlo v posledních třech letech, nebude vyšší než dvacet procent.

Rada města NB rozhodovala o posledním zvýšení nájemného pro období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024 a povinnost platit zvýšené nájemné vzniklo nájemci ode dne 1. 1. 2022. Nájemné nebylo ze strany města zvýšeno o možných 20 %, ale o 15 % a jeho výše se po dobu roku 2022, 2023 a 2024 nezměnila. Nejnižší nájemné bylo na úrovni 32,20 Kč za 1 m² podlahové plochy, nejvyšší 74,52 Kč za 1 m² podlahové plochy.

Nicméně i členové samosprávných orgánů města se ve svých rozhodnutích musí ke spravovanému majetku, kterým městské byty bezesporu jsou, chovat s péčí řádného hospodáře. Podle Cenové mapy nájemního bydlení ze stránek Ministerstva financí: *www.mfcr.cz/cs/rozpoctova-politika/podpora-projektoveho-rizeni/cenova-mapa/cenova-mapa-infografika*, je tržní nájemné ▶

pro město NB v první velikostní kategorii 324 Kč a pro čtvrtou velikostní kategorii 195 Kč za 1 m² podlahové plochy. Rada města rozhodla o zvýšení nájemného od 1. 1. 2025 o 20 %, které bude představovat u nejlevnějšího objektu navýšení z 32,20 na 38,64 Kč za 1 m² podlahové plochy, u nejdražších z 74,52 na 89,42 Kč za 1 m² podlahové plochy.

I tak je navýšené nájemné mnohokrát menší než to, které platí osoby, jež nemají takové štěstí a nebydlí v městském bytě, ale takzvaně u soukromníka. Město zajistilo poradenství Úřadu práce pro získání informací k příspěvku na bydlení.

Cílem uvedeného rozhodnutí je alespoň trochu srovnat rozevírající se nůžky mezi městským a tržním nájemným a zajistit správné zhodnocení městského majetku a reprodukci bytového fondu. Vybrané nájemné směřuje k jeho obnově. V současné době probíhá rekonstrukce bývalého kláštera – domu čp. 191 v ul. Bří Mádlů, kde má vzniknout cca 12 menších bytů. Cílová skupina pro obsazení zatím nebyla stanovena.

Stát vyhlásil 19. 9. 2024 průběžnou výzvu k předkládání žádostí o podporu z programu Dostupné nájemní bydlení. Příjem žádostí prostřednictvím Klientského portálu SFPI byl zahájen 1. října. Jsou zde alokovány nemalé finanční prostředky cca ve výši 7 mld Kč. Je nutné se seznámit s procesem a pravidly uvedené politiky, která představuje kombinaci dotace a úvěru. Zatím se zdá, že je to vhodné spíše pro velké developerské projekty, ale uvidíme, zdali nenajdeme nějaké využití i pro naše město.

Dále je v legislativním procesu přijetí zákona o podpoře bydlení: *mmr.gov.cz/cs/microsites/bydleni-pro-zivot/menime-pravidla-hry/zakon-o-podpore-bydleni*, který by měl nějakým, zatím trochu nevyzkoušeným způsobem řešit kooperaci soukromých pronajímatelů, poskytnout jim garance, aby byli ochotni své byty pronajímat určitým cílovým skupinám.

Pro naši obec jako ORP to minimálně znamená vytvořit kontaktní místo pro bydlení, pravděpodobně zaměstnat dalšího člověka do sociálního oddělení, který tyto otázky bude řešit. Jestli bude naznačená koncepce fungovat, určí teprve praxe a čas. Osobně v plošné zásahy tohoto typu nevěřím, protože soukromí pronajímatelé moc dobře vědí, jak se svým majetkem naložit, jsou jeho přirozeně nejlepšími správci. Nicméně to neznamená, že by se to v jednotlivých případech nemuselo podařit.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta



Veřejnost má možnost připomínkovat **nový komunitní plán**

Každé město má zpracováno několik důležitých dokumentů, které označujeme jako strategické.
Nejdůležitějším je Strategický plán rozvoje města a hned na pomyslně druhém místě se nachází Komunitní plán sociálních služeb.



Jelikož doba, na kterou byl zpracován náš komunitní plán, je u konce, bylo třeba vrhnout síly na zpracování nové aktualizované verze. Město Chlumec n. C. bylo ve stejné situaci, proto byla využita nabídka Společné Cidliny, kde bylo možné získat na tvorbu strategického dokumentu finanční prostředky z dotace. Důležitou součástí komunitního plánování je zapojení široké veřejnosti do tohoto procesu. Pod odkazem: *svazekpocidlinsko.cz/komunitni%2Dplan%2Dsocialnich%2Dsluzeb%2Dregionu%2Dspolecna%2Dcidlina%2Dna%2Droky%2D2025%2D2030/d-1652/p1=1698* je předkládána pracovní verze dokumentu. Veřejnost má možnost se s ní seznámit a poslat připomínky na e-maily: *pocidlinsko@seznam.cz nebo korinek@novybydzov.cz.*

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Vážení spoluobčané a kolegové zaměstnanci nemocnice v Novém Bydžově!

V současné době probíhají v nemocnici v Novém Bydžově za provozu stavební práce, které do budoucna zlepší prostředí a bezpečí pacientů i zaměstnanců nemocnice.

Bohužel toto vše s sebou přináší i zhoršené podmínky a omezení jak pro naše pacienty, tak i pro zaměstnance (hluk, prašnost, méně parkovacích míst, atd.). Není to vždy lehké, je to často nepříjemné pro všechny. Ale rozhodně jsme rádi, že se zde buduje, vylepšuje, opravuje. Toto vše je dobré znamení pro další existenci a budoucnost nemocnice. Snažme se tedy, prosím, tuto situaci zvládnout, jak nejlépe umíme!

Děkujeme všem za pochopení a toleranci.
Vedení ON Jičín a. s.



O čem jednala **RADA MĚSTA** 18. 9., 23. 9. a 7. 10.

RM schválila:

- Realizaci projektu Patronáty – zapojení skupin dětí ze ZŠ zřizovaných městem do praktické péče o přírodu za účelem posílení jejich porozumění ekologii krajiny a budování vztahu k přírodě a městu
- aktualizaci Vnitřní směrnice města NB VS/32 – Pravidla pro činnost škol a školských zařízení zřizovaných městem NB, s účinností od 23. 9.
- Smlouva o zápůjčce mezi Domem dětí a mládeže NB a Hokejovým oddílem STADION NB z. s.
- novou výši nájemného pro období od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2027 (navýšení současného nájemného o 20 %)
- pronájem nebytových prostor o výměře 484,03 m² v objektu Zimního stadionu Zdeňka Jarkovského NB a uzavření nájemní smlouvy mezi městem NB a Huy Lam Tran za účelem provozování restaurace, na dobu neurčitou, s účinností od 1. 10. 2024, s měsíčním nájemným ve výši 15 000 Kč (vč. DPH), za této podmínky: nájemní smlouva bude uzavřena v případě, že se v termínu zveřejnění pronájmu – do 26. 9. 2024 nepřihlásí další zájemce
- odpis Smlouvy o poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury k financování akce Chodníky a sjezdy podél ul. Revoluční třída v NB – ISPROFOND 5527510221, ve výši 5 728 583 Kč
- partnerství města NB s SKP JUDO NB při pořádání akce Beseda s olympioniky dne 12. 9. v Jiráskově divadle v NB
- finanční dar Lence Šedivé na pokrytí nákladů spojených s účastí na světovém finále soutěže Microsoft Office Specialist: World Championship v USA
- dar – odvlhčovače vzduchu z majetku města NB Moravskoslezskému kraji na pomoc při odstraňování následků povodně
- záměr společnosti CETIN a. s., uskutečnit na území obce Stará Skřeněř a Nová Skřeněř výstavbu optické sítě umístěním nadzemního vedení, jednorázově či po jednotlivých etapách
- podpis Smlouvy o poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury k financování akce Chodníky a sjezdy podél ul. Revoluční třída v NB – ISPROFOND 5527510221, ve výši 5 728 583 Kč
- s použitím prostředků investičního fondu ve výši 171 868 Kč na nákup dlouhodobého hmotného investičního majetku – interaktivní techniky pro ZŠ Karla IV.

RM doporučila:

- Zastupitelstvu NB schválit úpravu rozpočtu č. 4/2024 dle předloženého návrhu.

RM souhlasila:

- s přijetím účelově určeného finančního daru od WOMEN FOR WOMEN, o. p. s., v rámci projektu Obědy pro děti na období od 1. 9. 2024 do 30. 6. 2025
- s umístěním fotovoltaické elektrárny v ul. U Mlýna na budově koupaliště.

RM vzala na vědomí:

- Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření dobrovolného svazku obcí Královská věnná města,
- zprávu o výsledku veřejnosprávní kontroly v příspěvkové organizaci Mateřská škola Sluníčko, NB
- zprávu o výsledku veřejnosprávní kontroly v příspěvkové organizaci Mateřská škola, ul. F. Palackého, NB.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Z KNIHY SLUŽEB MĚSTSKÉ POLICIE

- **2. 9.** – nahlášen ležící muž. Na místě strážníci MP provedli dechovou zkoušku s pozitivním výsledkem 3,3 ‰. Muž byl převezen na prokázání totožnosti na PČR a následně dopraven do místa bydliště Skřivany, kde byl předán rodině.
- Stížnost na hluk a sprosté lání z prostoru vchodu do prodejny obuvi na Masarykově nám. Po příjezdu MP na místo se zde nacházeli dva opilci s otevřenou lahví alkoholu. Z náměstí byli vykázáni; uklidili po sobě a odešli.
- **3. 9.** – na služebnu se dostavil muž, který přinesl nalezené pouzdro s doklady, v němž se nacházel OP, ŘP, kartička pojišťovny a několik dalších kartiček převážně do obchodních domů. V pouzdře byl strážníkem nalezen i papírek s telefonním číslem na majitele, který byl kontaktován.
- **4. 9.** – žena za asistence sociální pracovnice nahlásila krádež nezamčeného kola od budovy školy. Za pomoci záznamu z kamerového systému bylo zjištěno, že bicykl odvezl její přítel; stížnost byla stažena.
- **5. 9.** – stížnost na neznámého muže, který ke kontejneru na elektroodpad odložil několik pytlů s elektroizolačním materiálem. Z MKDS byl zjištěn muž, který se odvolával na to, že je to také elektrika. Bylo mu vysvětleno, že izolace patří do jiného druhu odpadu a následovala důrazná výzva, aby vše odvezl do sběrného dvora.
- Na krizovou linku oznámila ostraha nádraží ČD, že před budovou probíhá rvačka mezi několika mladými lidmi a jedna dívka je zraněna. Hlídka MP přivolala na místo PČR a záchranku. Bylo zjištěno, že poraněnou napadla jiná dívka, které jí způsobila pohmoždění vedle pravého oka. Hlídka PČR si záležitost převzala. MP přepravila poškozenou do nemocnice NB k vyšetření.
- **6. 9.** – telefonická žádost PČR o provedení dechové zkoušky u zraněného účastníka dopravní nehody, který měl být převezen do nemocnice NB. Zde strážníci zjistili, že záchranná služba zraněného účastníka nehody převezla do nemocnice v Jičíně. O této skutečnosti informovali policii.
- **7. 9.** – nahlášen konfliktu osmi lidí, při němž dochází k napadání nožem a mlácení berlí. Dva agresoři opakovaně napadali dřevěnými tyčemi místní bezdomovce. Hlídka MP musela použít donucovací prostředky. Jednomu z napadených byla ošetřena levá ruka a byl převezen do nemocnice NB.
- Osobní stížnost ženy, které lezou cizí dětí na zahradu a odcizují ovoce a zeleninu. Hlídka rodičům dětí domluvila. Ti přislíbili, že se to již nebude opakovat.
- **8. 9.** – strážníci MP s PČR řešili spor mezi bezdomovci. Jeden z aktérů byl odvezen na do nemocnice NB, kde byl ošetřen (alkohol v dechu 3,20 ‰).
- Na krizovou linku telefonicky oznámeno, že se na chodníku před Úřadem práce nachází ležící žena. Po příjezdu hlídky MP na místo zde již nikdo nebyl. Při kontrole okolí byla žena strážníky nalezena. Lehce rozrušená, bez stop zranění, uvedla, že se nepohodla s přítelem a je na cestě domů. Dále událost již nechtěla řešit.
- **12. 9.** – bylo oznámeno pohřešování 15letého chlapce. Ten byl nalezen hlídkou MP mezi Bydžovem a Praskem; strážníky předán matce.
- **13. 9.** – v ul. Revoluční tř. hlídka MP zjistila neznámého muže, který měl ruce a obličej od krve. Byl přepraven do nemocnice k ošetření. Zkouška prokázala 1,16 ‰ alkoholu v dechu. Po ošetření byl převezen do místa bydliště. Později bylo z MKDS zjištěno, že muž upadl v rekonstruovaném úseku ulice.
- **15. 9.** – přijata žádost PČR o vyřešení problémů s podnapilým mužem, který v restauraci nadává hostům a chce se prát. Hlídka na místě vyzvala agresivního opilce ke zklidnění. Protože nadýchal 2,92 ‰, byl převezen na záchytku.
- **17. 9.** – žádost PČR o prověření oznámení od dcery, která má strach o svou matku. V místě bydliště matky nikdo nereagoval na zvonění. Z toho důvodu bylo nutno násilím otevřít dveře. V bytě byla nalezena žena ležící ve vaně. Reagovala, ale nebyla schopna pohybu ani komunikace. ▶

Byla přivolána záchranka, žena odvezena do FN HK.

■ **18. 9.** – PČR požádala o pomoc s poskytnutím první pomoci osobě, která zkolabovala na chodníku. Na místě strážník MP pomáhal s resuscitací pod dohledem lékaře; APK uklidňoval rodinu. Po příjezdu sanitky regulovat strážník dopravu.

■ **20. 9.** – žádost PČR o asistenci u sporu mezi sousedy – parta popíjející alkohol poškodila plot; situace strážníky zklidněna.

■ **23. 9.** – žádost PČR o zjištění skutečného stavu věci k oznámenému přestupku krádeže v Obchodním centru NB. Hlídka MP na místě zjistila totožnost zadrženého pachatele krádeže, který odcizil náramkové hodinky v ceně 498 Kč, na vyzvání lup strážníkům vydal. Pachatel byl předveden na OO PČR k dalšímu řešení.

■ **28. 9.** – hlídka MP zjistila podnapilého muže sedícího na zemi u cyklostezky. Strážníkům sdělil, že zde sedí již půl hodiny a nemůže se zvednout. Ti muži pomohli na nohy a vzhledem k tomu, že byl v podnapilém stavu, jej doprovodili do místa jeho trvalého pobytu.

■ **29. 9.** – stížnost na odstavené vozidlo Ford Mondeo, které překáží ve výjezdu z garáží. Po zjištění, že majitel vozidla zemřel, nařídil strážník MP odtažení vozidla.

Žádost PČR o asistenci hlídky MP při srdeční příhodě u starší ženy. Důvodem byla kumulace většího počtu rozrušených lidí před bytem ženy, což ztěžovalo její ošetření. Strážníci po příjezdu na místo pomohli uklidnit přihlížející obyvatele domu; ti se poté spořádaně rozešli. Pacientka byla převezena do FN HK.

■ **30. 9.** – hlídka MP při kontrolní činnosti na Masarykově nám. zaregistrovala řidičku, která zaparkovala vůz v zákazu a odběhla do obchodu. Její vozidlo se samovolně dalo do pohybu směrem k hlavní silnici. Strážníci se, společně s okolojdoucím mužem, snažili vůz zastavit, ale ten částečně narazil do dopravní značky, kterou naštěstí nepoškodil.

Radek Černík
vrchní strážník MP

MĚSTSKÁ POLICIE
Nový Bydžov
☎ 777 48 48 48

KONEC MESOH ROKU
a kontrola odpadových účtů

Máme tu podzim a s ním také konec dalšího vyhodnocovacího období v rámci motivačního systému třídění odpadů **(konec MESOH roku 30. 9. 2024)**. Prosíme všechny občany, kteří mají přístup na internet, aby si zkontrolovali údaje na svém odpadovém účtu a v případě dotazů či reklamací se obrátili na příslušný e-mail. Doporučujeme také vyplnit **Odpadový dotazník**, pokud jej již nemáte vyplněný z dřívějška a zkontrolovat **Inventuru stanoviště**.

Pro efektivnější průběžnou kontrolu vašich svezených odpadů doporučujeme si do svého Odpadového účtu zavést váš e-mail a v nastavení si zapnout funkci zasílání e-mailových notifikací, že vám byl svezený odpad.

Přihlásit se můžete do svého Odpadového účtu na webu
www.mojeodpadky.cz/novybydzov

Vaše přihlašovací údaje naleznete na spodním okraji archu s kódy na pytle.

kontaktní e-mail
aubus@novybydzov.cz
klozova@novybydzov.cz
nebo burianova@mojeodpadky.cz

Prosíme, do vaší zprávy vždy uveďte vaše IDS nebo adresu. Děkujeme!



Reklamační období probíhá
od 1. 10. 2024
do 30. 11. 2024.

MOJE ODPADKY



Výzva majitelům hrobových zařízení na hřbitově v Chudonicích

Žádáme o součinnost při plánované opravě hřbitovní zdi.

Technické služby města Nový Bydžov vyzývají majitele hrobových zařízení, která jsou umístěna při západní zdi hřbitova, aby si v nejbližším možném termínu nechali narovnat náhrobní kameny opřené o hřbitovní zeď. Město Nový Bydžov má totiž v plánu opravu této zdi, která je již ve velmi špatném stavu a nakloněné náhrobky budou překážet stavebním pracím.

Pokud znáte příbuzné těchto rodin, prosíme o součinnost při jejich kontaktování a o předání informace.

Předem děkujeme za spolupráci.

Tomáš Aubus

SPOLEČENSKÁ KRONIKA



Narození
Vojtěch Jilemnický
Kristýna Kinlová

Úmrtí
Iva Říhová (58 let)
Alžběta Absolonová (86 let)
Hana Picková (88 let)
Marie Bejšovcová (71 let)

ZPRÁVY Z JIRÁSKOVA DIVADLA

Milí přátelé divadla,
před měsícem jsem na tomto místě poukazoval na to, jaké žánrové rozpětí nás čeká v říjnu, a nyní je tu listopad s neméně bohatou žánrovou pestrostí. Posuďte sami: divadelní adaptace slavného seriálu, situační francouzská komedie, koncert oblíbeného písničkáře, výpravná pohádka s písničkami, zábavná talk show trojice hereček, muzikál s legendárními hity skupiny ABBA a rodinný balet s živým orchestrem. A je to tak dobře, není to žádná náhoda. Snažím se tvořit program našeho dnes již stoletého kulturního stánku co nejpestřejší, aby si opravdu každičký z vás mohl vybrat, co se mu bude líbit a z čeho bude odcházet s těmi nejpříjemnějšími pocity a zážitky. A když tomu tak skutečně je, mám velikou radost i já a do další práce mě to neskutečně nabíjí.

Abonmá

Dalším abonentním titulem letošní sezony bude v pondělí 4. listopadu divadelní adaptace slavného amerického seriálového fenoménu M*A*S*H, který se odehrává na válečném poli během vojenského konfliktu v Koreji, ale přesto můžeme hovořit o komediálním žánru. V režii Petra Svojtky nám ji sehraje pražské Vršovické divadlo Mana, jež letos v lednu na naší scéně odehrálo také Čapkovu Matku v hlavní roli s Jitkou Smutnou. Ta pak od vás diváků získala v abonentní anketě nejvíce hlasů coby herečka a samotná hra se umístila též na první příčce. Uvidíme tedy, jak se vám tentokrát bude líbit jejich další divadelní počin.

Představení na volnou kasu

V listopadu nás bohužel čeká jedna změna. Ze zdravotních důvodů nebudeme moci 8. listopadu odehrát komedii MILIONOVÝ ÚDRŽBÁŘ s Petrem Nárožným v hlavní roli. Byla tudíž ve stejném termínu nahrazena rovněž komedií s totožnou hlavní ženskou představitelkou Veronikou Freimanovou, hrou DOKUD NÁS MILENKY NEROZDĚLÍ. Zakoupené vstupenky tak zůstávají platné i na toto náhradní představení. Budeme panu Nárožnému držet palce, aby se co nejdříve uzdravil, vrátil se brzy na divadelní prkna a s původně plánovanou hrou k nám přijel třeba hned v příštím roce. Druhým pořadem na volnou kasu je zábavná talk show SIRÉNY NA CESTÁCH, v níž se potkáte s trojicí hereček a zpěvaček – Sandrou Pogodovou, Jitkou Asterovou a Lindou Finkovou. Ty vás 18. listopadu jistě dobře pobaví svým vyprávěním z televizního a divadelního zákulisí.



Hudební pořady

Hned tři listopadové tituly se vejdou do sekce hudebních pořadů našeho divadla. V pondělí 11. listopadu nás potěší a pobaví oblíbený písničkář JOSEF FOUSEK, známý především ze svého uměleckého působení v legendárním divadle Semafor. Koncert u příležitosti jeho letošních 85. narozenin bude oslavou tohoto originálního písničkáře, textaře, spisovatele, básníka a také fotografa. Ze zcela jiného soudku bude v neděli 24. listopadu od 17 hodin premiéra muzikálu MAMMA MIA v produkci pražského divadla STAR s nesmrtelnými hity legendární švédské skupiny ABBA. Závěrečným pořadem této hudební listopadové trojice bude v sobotu 30. listopadu rovněž od 17 hodin rodinný balet LOUSKÁČEK. Ačkoli příběh o sváteční atmosféře Štědrého večera je především o tanci a baletu, nádherná Čajkovského hudba zazní v podání živých muzikantů Severočeského divadla opery a baletu Ústí nad Labem, kteří zasednou hluboko v orchestřišti pod forbínou našeho jeviště. Mimochodem, naposledy bylo tohoto suterénního prostoru v plné míře využito téměř před 20 lety při uvedení Tylovy Fidlovačky domácím Divadelním spolkem Jirásek v roce 2005.

Pro nejmenší diváky

Pražské divadlo Pohádka nabídne v neděli 16. listopadu divákům od 3 let svou výpravnou pohádku s písničkami HONZA A HEJHULÁK, v níž Honza, známá postava klasických českých pohádek, prochází světem, aby se mnohému naučil, všude se dobře díval, nad čertem Hejhulákem vyzrál, panímámu zachránil a nakonec si i nevěstu vyhledal a za ženu dostal. Malovaná scéna, výpravné kostýmy a veselé písničky dotvářejí atmosféru celého dětského představení.

Filmová představení

Také v listopadu nás čeká na stříbrném plátně několik zajímavých filmových premiér. Dobrodružná akční komedie Red One s Dwayne Johnsonem, slovenský thriller Love 2 plný intrik a korupce ve stínu mafie, dobrodružné drama Ridleye Scotta Gladiátor II, slovenskočeský dokument Prezidentka o pětiletém působení Zuzany Čaputové, horor Heretic a pro dětské publikum animované filmy Pyšná princezna, Looney Tunes: Žvýkačková pohroma, Kamarádi z Papuchalkovy skály, Sobík Niko: Za polární září a Odvážná Vaiana 2.

Jednou větou

■ Při jakékoli akci nebo v době předprodeje si můžete ve foyer divadla prohlédnout výstavu 100 LET DIVADLA, kterou jsme vernisáží s průvodním erudovaným výkladem Mgr. Jana Kohouta zahájili 9. října u příležitosti 100. výročí otevření budovy Jiráskova divadla, které vychází na 12. října.

Přeji vám krásné podzimní listopadové období v přírodě i v indoorovém prostředí našeho divadla.

Bc. Petr Kruliš

VÝHLED POŘADŮ JIRÁSKOVA DIVADLA

3. prosince – úterý 17:00
VÁNOČNÍ CIRKUS
Artisté, akrobaté, vtipné scénky, vánoční atmosféra... Skvělá show pro všechny diváky



plná hudby, světla, barev a fantazie s výbornými umělci. Vstupné: 220 Kč

6. prosince – pátek 19.00
Rob Becker: **CAVEMAN** – one man show
„Obhajoba jeskynního muže" aneb humorné přemýšlení o rozdílech mezi muži a ženami a o tom, jak tyto rozdíly vyvolávají nedorozumění. Máte chuť se rozesmát až k slzám?
Režie: Patrik Hartl. Vstupné: 440 Kč / 400 Kč

9. prosince – pondělí 19:00
A. R. Gurney: **SYLVIE**
Netradiční romantická komedie. Je krásná, okouzlující, mladá, oddaná, poslouchá na slovo a je s ní zábava. Co udělá její příchod se zajetými manželskými kolejemi? Možná budete překvapeni! Vstupné: 440 Kč / 390 Kč

15. prosince – neděle 17:00
KANTOŘI – VÁNOČNÍ KONCERT
Vánoční koncert novobydžovské folkové legendy aneb bez KANTORŮ nejsou Vánoce! Vstupné: 200 Kč / 100 Kč

20. prosince – pátek 19:00
DASHA & PAJKY PAJK QUINTET
VÁNOČNÍ KONCERT
Charismatická, osobitá, nezaměnitelná… Taková je Dasha. V novém koncertním programu zpívá své oblíbené skladby všech žánrů. Dokonalý hudební zážitek zaručuje také výběr skvělých hudebníků, kteří Dashu doprovázejí. Vstupné: 480 Kč / 440 Kč

15. ledna – středa 19:00
J. Mortimer, B. Cooke:
KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA
Situační komedie. Pokus o nevinný zálet se dvěma švagrům změní v nečekané dobrodružství plné napětí, humoru a překvapivých zvratů. Příběh dvou sester, které si vzaly ty nepravé muže. Hrají: Lukáš Vaculík, Roman Štolpa aj. Vstupné: 550 Kč

26. ledna – neděle 16:00
POHÁDKA (TAK TROCHU) NA HLAVU
Rozpustilá rodinná pohádka pro děti od 5 let podle předlohy Josefa Lady. Rázná princezna. Nesmělý princ. Čert popleta. Zpívající drak... Hraje: Divadlo U Váňů a DS Jiří Poděbrady. Vstupné: 70 Kč

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO MUZEA

V sobotu 9. 11. si připomeneme
DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ,
který každoročně připadá na 11. 11.

V 10 hod. vyjde od radnice průvod k Památníku obětem válek, odboje a perzekuce, kde položíme květy, a zazní čestná salva k upomínce obětí válečných konfliktů.

SAMETOVÝ NOVÝ BYDŽOV

V sobotu 16. 11. zveme lidi dobré vůle na večer sametových ozvěn k 35. výročí listopadové revoluce.

Vyjdeme v 17 hod. v průvodu od radnice a vydáme se do parku k Památníku obětem válek, odboje a perzekuce. Tam položíme květiny a svíčky. V 17.30 hod. začne v kulturním klubu MEKKA komponovaný večer, kterého se zúčastní představitelé města, studenti gymnázia, pamětníci, hudebníci a další hosté. Zejména ale my, obyvatelé našeho města. Společně nevšedním a příjemným způsobem zavzpomínáme na dobu, která utváří naši přítomnost.

Součástí programu budou básnická a hudební vystoupení, zhlédneme dobové záznamy a připomeneme si historické události. Přijďte zavzpomínat a zhodnotit, jakou cestou se vydala, po pádu komunismu, za 35 let naše společnost. Občerstvení a pohoštění zajištěno.



KALENDÁRIUM

6. 11. 1959 (65 let) odhalen památník Rudé armády, nyní Památník obětem válek, odboje a perzekuce.

14. 11. 1924 (100 let) v NB zemřel Ludvík Nejedlý, místní malíř a sběratel výtvarných děl, dárce muzea.

16. 11. 1939 (85 let) narodil se prom. historik Jaroslav Prokop, čestný občan města, historik, dlouholetý ředitel muzea.

17. 11. 1939 (85 let) po uzavření českých vysokých škol bylo odvlečeno do koncentračních táborů i deset studentů z Nového Bydžova.

19. 11. 1894 (130 let) v České Proseči narozen Josef Mádle, novobydžovský děkan, organizátor kněžstva a autor cestopisů.

27. 11. 1989 (35 let) obyvatelé města se za celostátní generální stávky shromáždili před radnicí.

Josef MÁDLE

(19. 11. 1894 Č. Proseč – 15. 11. 1942 NB)
novobydžovský děkan, organizátor kněžstva a autor cestopisů



Na kněze byl vysvěcen v r. 1918. Od 1. 3. 1933 se z dosavadní funkce administrátora stal novobydžovským děkanem. Instalace nového děkana se konala 19. 3. V letech 1925 až 1938 byl také profesorem náboženství na gymnáziu.

Svoji funkci městského děkana spojil s publikační činností. V 30. letech 20. stol. se vydal do Sovětského svazu, cestu popsal v knize Orientem Sovětů. Napsal i cestopis o Itálii a Vatikánu.

Do našeho muzea daroval 28. 11. 1932 obraz Sv. Trojice s nanebevzetím Panny Marie (inv. č. 4748). Popis: uprostřed klečící postava P. Marie v oblaku neseném andílkem, nad ní vlevo Kristus s křížem a korunou, vpravo Bůh otec se žezlem a jablkem, uprostřed ve svatozáři dolů letící holubice, vlevo dole sedící sv. Pavel, vpravo klečící sv. Jan Křtitel. Pod malbou na šedém poli bílý nápis gotickým písmem.



Jedná se o cenný obraz s přesným vročením, malba pololidového charakteru. Obraz býval v kostele sv. Václava a Stanislava v Měníku. Nyní je k vidění ve stálé expozici národopisu ve II. poschodí.

Mgr. Jana Schovánková

Ludvík NEJEDLÝ

(18. 8. 1855 NB – 14. 11. 1924 NB)
místní malíř a sběratel výtvarných děl, dárce muzea

Pocházel z rodiny Aloise Nejedlého, koželužského tovaryše z Chlumce n. C., a Kateřiny Pospíšilové z NB, dcery měšťana a tkalcovského mistra. Narodil se v domě 39/1 (nyní čp. 552 v ulici Petra Bezruče). Malířskou živnost v NB začal provozovat v r. 1879. Původně byl malířem kostelů a veřejných budov a obětavě se podílel na sbírání a získávání předmětů ve městě a v okolí pro pražské výstavy – Zemskou jubilejní výstavu v r. 1892 a Národopisnou československou výstavu v r. 1895. Po léta byl štědrým příznivcem muzea, kterému daroval i mnohé kostelní obrazy. Svědčí o tom četné zápisy v protokolech Muzejního spolku, jehož čestným členem byl jmenován 20. 10. 1895. Po smrti bratra se stal spolumajitelem koželužny firmy Jos. a A. Nejedlý v Kuklenách. Poslední léta žil v NB a aktivně se jako předseda podílel na zakládání místní obce církve československé.

V r. 1884 vyzdobil nástropními, nástěnnými a okenními malbami zasedací síň radnice. Na obdélném stropě napodobil světlá podélná prkna a na sousedních šikmých pásech svislá prkna s tmavšími dřevěnými kazetami s drobnými plastickými ozdobami a doplnil je malovanými erby s klenoty. Horní část stěn vyzdobil pásy s rostlinným dekorem a emblémy řemesel, zemědělství, obchodu a umění a tympanony dvojic dveří ve výklencích – vpravo skutečných, vlevo pouze namalovaných – obdobným dekorem a městským znakem. Žel malby v horních částech tří oken v průčelí napodobující barevné vitráže už nebyly dokončeny a při poslední rekonstrukci vzaly zasvé.



Ludvík Nejedlý také vyzdobil malbami sál bývalé soudní síně, který se od r. 1895 stal až do r. 1905 druhým místem muzea a poté sloužil jako Gallatova či Dvořákova síň kulturním potřebám. Mnozí si vzpomenou na vedutu Nového Bydžova z čelní stěny hlavního sálu, kterou malíř namaloval podle veduty z cechovního výučního listu z konce 18. stol. Výmalba bohužel zanikla při přestavbě budovy na bytový dům v r. 1995. L. Nejedlý se též podílel na malířské výzdobě interiéru Mockerova novogotického hřbitovního kostela Matky boží Sedmibolestné.

Mgr. Jan Kohout

PŘEDMĚT MĚSÍCE

Portréty manželů Skřivanových

Tentokrát si představíme jedny z nejnovějších přírůstků do bohaté muzejní sbírky. Jedná se o párové portréty manželů Skřivanových z NB, majitelů vyhlášeného uzenářství. Oba obrazy s přír. č. 16/2024 a 17/2024 darovaly do muzea společně s dalšími předměty ze Skřivanovy domácnosti 20. 8. paní Lenka Kotíková ze Zlína-Prštného a paní Ivana Vráblíková ze Zlína, pravnučky. Vyjadřuji jim na tomto místě velké díky.

Uzenářství Josefa Skřivana se nacházelo v severozápadní části náměstí, v dnes již



Skřivanovo uzenářství



Odstřel bloků tří domů v severozápadní části náměstí dne 31. 3. 1979 v 6 hod. 51min.

neexistujícím bloku tří domů, asanovaných 31. 3. 1979. Vyhlášené uzeniny z domu čp. 1458 byly dodávány až na císařský dvůr ve Vídni. V muzeu se dochovala dobová fotografie z doby první světové války, zachycující pracovníky uzenářství včetně majitele před výlohou obchodu, na jehož vývěsním štítu nalezneme hrdou zmínku o c. a k. dvorním dodavateli. V r. 1905 byly při budování nové lednice uzenářství vykopány dvě středověké nádoby ze 14. stol., doklad nejstaršího osídlení nově založeného města. Dnes je můžete vidět ve vitríně s husitskou



Dvě nádoby ze 14. stol. vykopané v základech nové lednice J. Skřivana v r. 1905



Detail z tzv. indikační skici z roku 1841 – pozemky tří parcel

houfnicí. Po demolici všech tří domů – Hotelu Schroll, Kazdova pekařství a Skřivanova uzenářství – byla plocha prázdná a sloužila jako parčík a tržiště. Až v r. 2009 zde vyrostl nový bytový dům U Raka.

Portréty Josefa Skřivana a jeho manželky Marie zachycují polopostavy, podobizny obličeje jsou do posledního tahu propracovány, zbytek malby je letmější. Autorem obou olejomaleb na plátně z r. 1904 je známý malíř František Jakub, jeden z žáků Vojtěcha Hynaise, signováno i s datací vpravo nahoře, resp. vpravo dole.

František Jakub

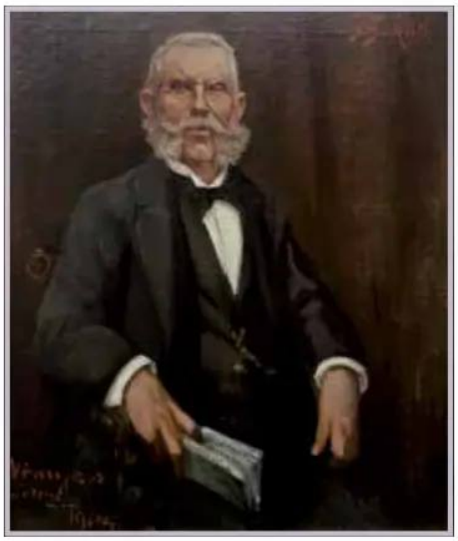
(22. 12. 1875 Král. Vinohrady – 24. 1. 1940 Král. Vinohrady)

byl žákem prof. Maxmiliána Pirnera a prof. Vojtěcha Hynaise na Akademii výtvarných umění v Praze v letech 1893–1900. Na veřejnosti své obrazy poprvé představil v Rudolfinu s Krasoumnou jednotou v roce 1904. Následně zřejmě studoval malbu v Paříži u Henri Le Sidanera. Před 1. svět. válkou pravidelně vystavoval s Jednotou umělců výtvarných, a to i v zahraničí, např. v Záhřebu, Aušpurku a v Londýně. V době první světové války na vysokých lešeních v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí restauroval vzácné fresky společně s O. Blažíčkem a J. Bendou. V r. 1926 vystavoval na Mezinárodní výstavě v Benátkách. V dubnu 1928 vybral 84 obrazů pro 50. členskou výstavu Jednoty výtvarných umělců. Souborné výstavy měl v r. 1926 v Obecním domě a v r. 1937 v pavilonu Myslbeka. Dle vyjádření současníků byl nadšeným sokolem a národovcem. Byl otcem architekta Jiřího Jakuba (1905–1971). Žil a pracoval v Praze na Královských Vinohradech.

(zdroj wikipedia.cz)

Na obou darovaných obrazech se podepsal zub času, barva zavadla, místy se setřela či vypadala, portrét paní Skřivanové byl i potrhaný. Nový lesk oběma portrétům vrátila restaurátorská dílna při Galerii u sv. Jakuba, za což jejím pracovníkům vyjadřujeme vděk. Oba obrazy budou umístěny do expozice jako doklad života a dějin každodennosti našeho města v době Rakouska-Uherska.

Mgr. Jan Kohout





PÁTEČNÍ TRHY

na Masarykově náměstí v Novém Bydžově se budou konat **22. listopadu.**

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ



Česká próza

BARON TRENCK: AŽ NA HRANICI PEKEL

Autor František Niedl

Nakladatelství MOBA (Mor. bastei) 2024

Fascinující příběh Franze Trencka, muže nezkrotné povahy i odvážného dobrodruha. Již od útlého mládí se se svým otcem účastnil mnohých vojenských tažení, v mládí byl pak jeho život plný milostných avantýr, které pokračovaly i poté, co se dostal do Pálffyho uherského pluku. Trenck se účastnil též tažení proti Turkům, při kterém se mnohokrát vyznamenal. Po mnoha peripetiích se mu podařilo konečně usadit na panství ve Slavonii, kde podniká četné výpravy proti tlupám lupičů. V té době se Rakousko-Uhersko nachází ve svízelné situaci, kdy je napadeno ze všech stran a kdy hrozí, že mladičká Marie Terezie dědictví po předcích neudrží a její monarchie zanikne. V této kritické situaci jí Trenck nabídne, že na vlastní náklady vyzbrojí oddíl pandurů o tisíci mužích. Panovnice tuto velkorysou nabídku přijímá...

Světová próza

VILA V ITÁLII

Autor Julie Caplinová

Nakladatelství Cosmopolis 2024

Lia vždy snila o tom, že navštíví tyrkysově modré pobřeží Amalfi. Tenhle její sen ale nikdy nezahrnoval setkání s vlastním otcem, o jehož existenci neměla ani tušení. Teď však stojí před branami nádherné vily v Itálii, do které ji odmítají pustit. Díky staré fotografii dokáže, že je opravdu dcerou italského herce Ernesta, a situace se změní. Otcův manažer Raphael, naprosto neodolatelný mladý muž s nepřístupným výrazem, se ji rozhodne nespustit z očí a doprovází ji na každém kroku. Kdo ví, o co téhle cizince s kouzelným úsměvem a nádherně vlnitými karamelovými vlasy vlastně jde. Dokážou romantické procházky a vychlazené drinky i přes počáteční rozpaky zažehnout mezi Liou a Raphem jiskru? Atmosféra je stále žhavější a není to jen kvůli horkému středomořskému slunci.

Naučná literatura

CO SI POVÍDAJÍ TURISTÉ

Autor Miloslav Vítek

Nakladatelství Universum (ČR) 2024

Co vše se může přihodit na dovolené za socialismu? K čemu se hodí vyrůstat na pražském Žižkově? A jak se v rámci havajské skupiny navazují diplomatické styky s Brazílií? Jeden z pilířů Klubu českých turistů Miloslav Vítek vypráví turistické a životní příběhy, které zažil sám, s rodinou, ale také s přáteli z KČT. Právě turisté KČT toho namluví nejvíce. Občas se tak zapovídají, že zabloudí, a bezděky si vytvoří další, někdy až neuvěřitelné historky. Co si povídají turisté, vás nechá na chvíli putovat s nimi.

Pro děti

MYŠÁKŮV LES

Autor Alice Melvin

Nakladatelství Albatros (ČR) 2024

Krásná obrázková kniha s interaktivními odklápěcími částmi. Je chladný leden a myšák se vydává na návštěvu ke své kamarádce veverce. Pak vyrazí za ježkem, kterého musí probudit, aby mu neutekl příchod jara... A tak myšák putuje až do prosince a celý rok má co dělat. Přidejte se k němu, podívejte se do útulných zvířecích domečků plných roztomilých detailů a pozorujte, jak pozoruhodně se les proměňuje na jaře, v létě, na podzim i v zimě. Kniha obsahuje i mapku a poutavý kalendář rostlin, ptáků a zvířat, které můžete potkat ve volné přírodě.

POD LETNÍ OBLOHOU

Autor Šárka Hieková

Nakladatelství Alpress 2024

Kvůli manželské krizi rodičů se Linda stěhuje k babičce. Přes prázdniny pracuje jako pomocná kuchařka na táboře, kde se seznámí s Dominikem. Po romantickém létě se potkají v září i na stejném gymnáziu. Něco je ale jinak. Dominik totiž chodí s kapitánkou roztleskávaček a k Lindě se nehlásí. Zaslouží si vůbec ještě Lindinu pozornost, nebo se objeví někdo jiný?

Tohle je poslední výběr knižních novinek z Městské knihovny, připravený pro vás, čtenáře, slečnou Ivetkou Suchánkovou. Ivetko, moc Vám touto cestou děkuji za skvělou spolupráci!

Honza Skalický

Místní akční plán vzdělávání IV Společná CIDLINA vás srdečně zve na přednášku

DĚTI a OBRAZOVKY

JAK PEČOVAT O DĚTI, O KTERÉ SOUČASNĚ PEČUJÍ DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE?

6. listopadu v 17.30 hodin, Klicperův dům Chlumec n. C.

Přednáší Jan Kršňák

zakladatel projektu digiděti.cz a autor stejnojmenné knihy



Společná CIDLINA

Spolufinancováno Evropskou unií

V Bydžově vznikl jeden z největších mechanických betlémů – **Betlém manželů Stuchlíkových**

Během adventu se Muzeum hraček Stuchlíkovi zahalí do sváteční atmosféry spojené s každoroční výstavou betlémů. V letošním roce vás čeká velké překvapení.

V r. 2018 se manželé Stuchlíkovi seznámili s betlemářem Ondřejem Vávrou, jehož sbírka začala být vystavována každoročně v zimní sezóně. V té době se i oni začali o tuto lidovou tradici zajímat. Hanka se učila příběhy biblických postav a Svaté noci, Radek vzal do ruky dláto a vznikly první postavy. A pak přišel nápad postavit velký mechanický betlém. K dílu přizvali O. Vávru, který dával cenné návrhy a rady a aktivně se zapojil do výroby mnohých částí. K dnešnímu dni se betlém rozrostl do úctyhodných rozměrů a zabírá celou místnost, kde se rozkládá po třech stěnách od podlahy až ke stropu. Má naprosto úchvatnou a monumentální architekturu, inspirovanou českými lidovými betlémy. Budovy jsou ze silného kartonu v kombinaci se dřevem, figury, ve spodní divizi téměř 90 cm vysoké, mají řezané hlavy, končetiny a trup z lipového dřeva a jsou oblékané do nádherných a cenných brokátových látek, zdobených zlatem a různými doplňky. Skály a větší kusy jsou z houževnatých materiálů. Vůl a oslík ve chlévu pokyvují hlavou, nad jesličkami dozoruje Duch svatý v podobě holubice, matička před hospodářským stavením kolébá svou ratolest, mnich zvoní na zvon, ovečky jdou z kopce, nad pastvinami se točí větrný mlýn a spousta další nádhery, umocněné zvukovou kulisou.

Michaela Bousová Dis.

VELKÝ MECHANICKÝ BETLÉM MANŽELŮ STUCHLÍKOVÝCH se veřejnosti představí 30. listopadu od 17 do 20.30 hod., v rámci Muzejní vernisáže spojené s požehnáním P. Mgr. Jana Bystrého. Všichni jste srdečně zváni!









Kromě betlémů ze sbírek O. Vávry bude k vidění i naprosto mimořádný a bezesporu nejstarší betlém letošní expozice – barokní deskové jesle, které původně stávaly v novobydžovském chrámu sv. Vavřince, v r. 1937 bylo jejich torzo darováno do městského muzea.

Zveme na
NOČNÍ PROHLÍDKY,
které proběhnou 6. 12., 13. 12. a 20. 12. od 18 do 22 hodin.
Vánoční atmosféra – výzdoba, cukroví, svařák, čaj...

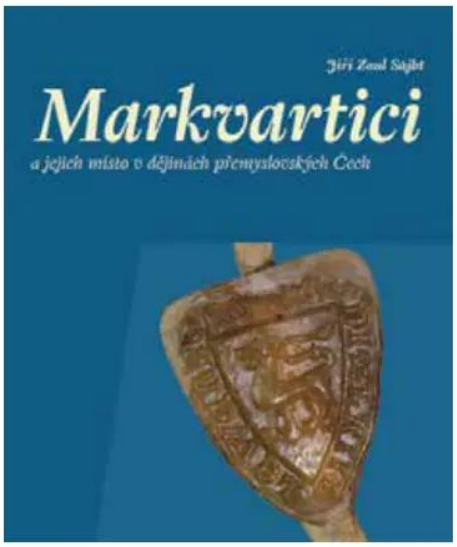
OTEVÍRACÍ DOBA:
prosinec vždy od úterý do neděle, 10–16 hod. včetně 27. a 28. 12.
Muzeum najdete v bývalém areálu Jabloneckých skláren u koupaliště v Novém Bydžově, ul. U Mlýna 1437.

VÝLET DO SVĚTA HRAČEK A BETLÉMŮ PRO ŠKOLY A ŠKOLKY

Už jistě plánujete pro děti zpestření na období adventu. Využijte této nabídky a navštivte Muzeum hraček Stuchlíkovi v Novém Bydžově, kde bude kromě hraček od prosince k vidění i ojedinělá výstava betlémů.
V prosinci otevřeno vždy od úterý do neděle od 10 do 16 hodin.
Vstupné: školy a školky 50 Kč za žáka
Těšíme se na vaši návštěvu.
Termín komentované prohlídky lze kdykoli domluvit na tel. čísle 608 985 477.



Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech



Recenze knihy Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech, publikace, která tematicky obsahuje markvartické ekonomické, společenské či kulturní reálie související i s městem Nový Bydžov.

V české zemi žili Lemberkové, Vartemberkové, Valdštejnové, páni z Michalovic, z Rotštejna či ze Zvířetic, kteří měli mnoho společného – erbovní figuru v podobě lva, urozenost a starobylost, rozsáhlý majetek, službu (někdy i mocenský boj proti) českému králi a původ, neboť „praotcem" byl Markvart, komoří na dvoře knížete a později krále Vladislava II. (I.). Od panovníka obdržel rozsáhlé území u horního toku řeky Jizery a Markvartův potomek Heřman, pravděpodobně donátor cisterciáckého kláštera v Hradišti nad Jizerou (nyní obec Klášter Hradiště nad Jizerou), byl otcem tří synů – zakladatelů výše zmíněných rodů. Pánům erbu lva již byla pozornost věnována, ale monografie o rodu Markvarticů a jejich společenských i ekonomických vazbách v období přemyslovských Čech je poprvé vydána v říjnu r. 2024.

PhDr. Jiří Zoul Sajbt je odborníkem na dějiny raně středověké šlechty, architektury, urbanismu a obchodních vztahů. Jeho kniha vznikala cca třináct let a výsledkem autorova důkladného badatelského přístupu i studia archivních pramenů je kompaktní a vytříbená publikace, ve které Markvartici defilují jako významná rodová dynastie. V sedmi kapitolách věnuje pozornost jejich mediálnímu obrazu v českém dějepisectví i dějinným počátkům a informuje o postupném vzniku jednotlivých rodů vzešlých z Markvarticů. Dále píše o sociálních vztazích a kultivaci krajiny, na které se Markvartici podíleli, a předkládá plány i rozbory hmotových rekonstrukcí středověké církevní a hradní architektury (s akcentem ohledně výzkumů, které prováděl kastelolog Tomáš Durdík) pro porovnání se současnou podobou památkových objektů. Podrobně analyzuje genealogické údaje, včetně sporných míst markvartického rodokmenu i vývoj majetkové základny rodu v časovém rámci cca od poloviny 12. do počátku 14. stol. V exkurzu do oblasti heraldiky, v souvislosti s erbovní figurou lva a spekulaci o její možné původní podobě lvice, objektivně polemizuje s kolegy (např. heraldikové Stanislav Kasík a Milan Buben, historikové August Sedláček a Josef Vítězslav Šimák). Obzvlášť zajímavě popisuje vazby na jednotlivé lokality (např. nositelé jména Jaroslav z rodu Markvarticů – Turnov, páni z Lemberka – hrad Lemberk a Jablonné v Podještědí, páni z Michalovic – hrady Michalovice, Velešín, Brandýs nad Labem, páni z Vartenberka – Sobotka, hrady Kost a Vartenberk ve Stráži pod Ralskem, popř. Valdštejnové – hrady Rotštejn, Kumburk, Návarov, Nístějka, Valdštejn). Pod drobnohledem autora je také pozemková držba se zřetelem k místu posledního odpočinku Markvarticů, kterým byl cisterciácký klášter (dnes zde stojí zámek, přestavěný na pivovar) v Hradišti nad Jizerou (nyní obec Klášter Hradiště nad Jizerou).

Publikace je doplněna mapami, na kterých lze spatřit rozsah majetku Markvarticů a schémata středověkých cest v české krajině, genealogickými tabulkami zjištěných či pravděpodobných rodových vazeb a množstvím fotografií. Barevná příloha obsahuje kvalitní snímky, ale na některých černobílých fotografiích lze obtížně rozeznat vyobrazené stavby, popř. heraldické figury na pečetích. Kniha obsahuje i nepřesnost, zřejmě způsobenou opomenutím aktualizace v čase mezi korekturou rukopisu a jeho odevzdáním do tisku, vždyť zámek (dříve hrad) Vartenberk v Ralsku již není „notně zchátralý" – 24. 5. 2024 byl v průběhu nákladné rekonstrukce otevřen prohlídkám pro veřejnost.

Monografie Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech náleží mezi nejlepší svazky edice Šlechta zemí České koruny a její autor dokazuje, že precizní badatelství lze „pěstovat" v součtu schopností, nabytých znalostí, vytrvalosti a navíc i srdcem.

PhDr. Jiří Zoul Sajbt: Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech, edice Šlechta zemí České koruny: sv. 10, ISBN: 978-80-88030-85-0, 335 str., 1. vyd., Bohumír Němec – VEDUTA, nakladatelství a vydavatelství, České Budějovice v roce 2024.

Stanislav Vaněk

Místní organizace chovatelů Nový Bydžov ve spolupráci s kluby vyandotek a zakrslých králíků ČR pořádá

SPECIÁLNÍ a SOUTĚŽNÍ VÝSTAVU KRÁLÍKŮ
(ZAKRSLÝCH A JAPONSKÝCH)
a **DRŮBEŽE** (VYANDOTEK, JAPONEK A HOLANĎANEK).

Novobydžovský chovatelský areál za zimním stadionem (na místě staré plovárny)
Pro veřejnost bude otevřeno v sobotu 2. listopadu od 14 do 17 hodin.
Možnost nákupu chovných zvířat. Občerstvení zajištěno.
Vstupné – dospělí 50 Kč, děti 20 Kč, katalog – 50 Kč



ZÁKLADNÍ ŠKOLA KARLA IV.

■ Ve školním klubu jsme upekli koláčky.



■ Školáci se přenesli do pravěké vesnice.



■ Ekotým přespal v lese.



■ Družina Večerníček a školní klub vyrazily k dědečkovi Fábulínovi do Bartoušova.



■ 18.–20. 9. šesťáci strávili na adaptačním kurzu v Táboře J. A. Komenského v Bělči.



■ 19. 9. navštívila 8. B Knihovnu HK.



■ 27. 9. tým S. Turovská, M. Homolová a A. Hejcmanová získal 2. místo na Memoriálu Václava Runda.



■ Žáci 3., 4., a 5. roč. se zúčastnili besedy se sportovci Lukášem Krpálkem, Pavlem Petřikovem a cyklistou Michalem Beranem.



Ve spolupráci se ZŠ V. Kl. Klicpery jsme připravili
SETKÁNÍ PRO ŽÁKY 9. ROČNÍKŮ A JEJICH RODIČE SE ZÁSTUPCI STŘEDNÍCH ŠKOL A UČILIŠŤ Z BLÍZKÉHO OKOLÍ.
Akce proběhne 7. 11. v malém sále Jiráskova divadla NB od 16 do 18 hod.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V. KL. KLICPERY

■ 12. 9. navštívili NB sportovci, vč. olympionika Lukáše Krpálka. V Jiráskově divadle se dětem představili a odpovídali na otázky.



■ 25. 9. se konal 16. ročník přespolního běhu, letos benefičního, v rámci organizace Běháme spolu. Výtěžek putuje na záchranu lva berberského v ZOO. Dopoledního závodu na 1 000 m se účastnili i žáci ze ZŠ a MŠ Měník a Prasek. Třešničkou na dortu byla učitelská štafeta. Odpoledne závodili žáci 6. až 9. tříd na trati 1 500 m (někteří pokořili šestiminutovou hranici). Do štafety se zapojili i učitelé. Celkově jsme uběhli 454,5 km a vybrali 5 600 Kč.









■ 27. 9. proběhlo na SŠTŘ NB okresní kolo soutěže Talenty pro firmy T-Profi, které vyhráli žáci 5. třídy ZŠ V. Kl. Klicpery – J. Novák, L. Mojžíš, P. Šula a studenti SŠTŘ NB – J. Blavík, L. Buta a D. Sirůčková. Postoupili do listopadového krajského kola v HK.





■ V září školní družina 3. tříd zahájila seznamováním a povídáním o prázdninách. Děti úpravovaly předzahrádku, navštěvovaly hřiště, vyráběly dřevěné panáčky.





ZUŠ JANA MALÁTA

Jak dopadlo Ústřední kolo výtvarné soutěže žáků ZUŠ

Tradiční soutěžní přehlídku vyhlašuje Umělecká rada ZUŠ ČR s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Prostory bývalého augustiniánského kláštera ve Šternberku již popatnácté ožily soutěžní přehlídkou výtvarného oboru ZUŠ Oči dokořán, v tomto roce s podtitulem Barva je dobrá. Je zde vystavena prezentace oceněných prací, které postoupily z krajských kol přehlídek z celé republiky.

ZUŠ Jana Maláta NB se zúčastnila krajského kola v Novém městě n. Met. a postoupila se zlatým pásmem do kola ústředního.

S velkou radostí oznamujeme, že práce našich žáků se i v silné celorepublikové konkurenci neztratily a jsou ve Šternberku taktéž k vidění. Umístili jsme se se všemi našimi pracemi v bronzovém pásmu. Gratulujeme všem žákům, kteří se na tomto úspěchu podíleli.

K podtitulu Barva je dobrá jsme zařadili výtvarnou akci Zima 2023/2024, kterou vytvořili žáci pod vedením pí uč. Marie Kocmanové. V této akci šlo o obrazy zimy, které byly tvořeny ve venkovním prostoru; inspirací byla báseň bydžovského básníka Vladislava Peka.





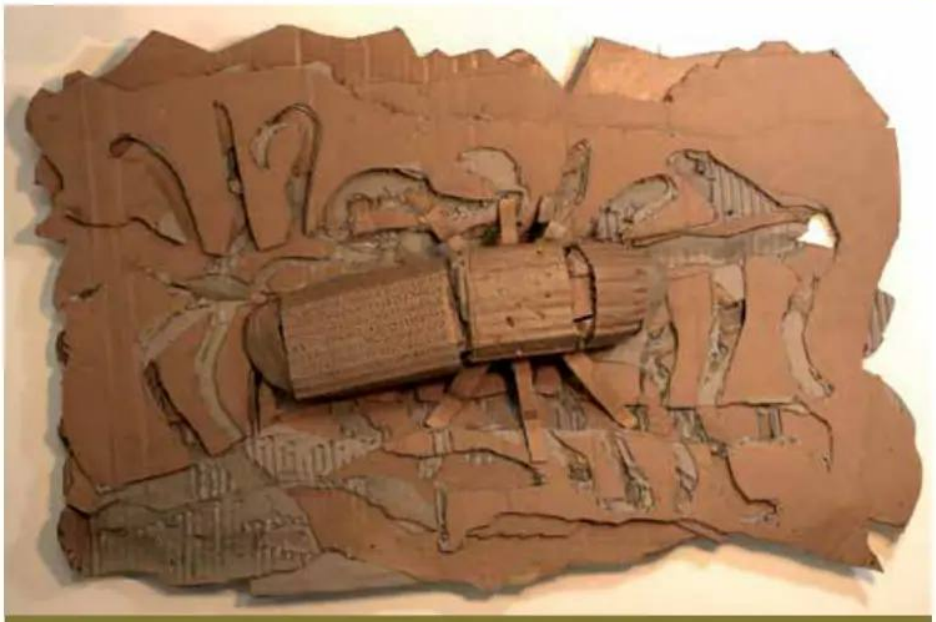
Pod vedením pí uč. Ireny Svobodové byla do soutěže zařazena výtvarná řada Molové pod drobnohledem, která vznikla jako reakce na fakt, že se v leckteré domácnosti objevila úplná invaze těchto nevítaných



L. Vlasáková – Mol pod mikroskopem



O. Komárek – Mol šatní



O. Valášek – Kůrovec



V. Sedlák – Kůrovec



A. Maťátková a A. Blábolilová – Struktura děr

podnájemníků. Proto se žáci začali zaobírat moly více do hloubky. Snažili se odhalit jejich skrytou krásu a danou problematiku prozkoumat přes vnímání materiálů a struktur, které jsou s moly spojeny, za pomoci tradičních výtvarných technik i nejrůznějších výtvarných experimentů.

Tato výtvarná řada byla prezentována i v sále šternberského kulturního domu, v rámci představení jednotlivých projektů Učitelé sobě.

V přehlídkách výtvarných řad a projektů se hodnotí hlavně pedagogický přístup, v němž nejde o tvorbu krásných obrázků, ale o vedení k citlivému vnímání a tvořivosti. Hodnotí se především inspirativní a inovativní přístup výtvarné práce.

Za samostatnou tvorbu žáků byly vybrány jednotlivosti s tématem kůrovec od Vojtěcha Sedláka a Ondřeje Valáška.

Výstava představuje to nejlepší z prezentací výtvarných oborů ZUŠ. Proto bylo rozhodnuto, že se stane demonstrativní součástí mezinárodní konference organizace INSEA, která se bude konat v červenci 2025 v Olomouci. Výstavu je možné zhlédnout až do září 2025 (po domluvě s kastelánem).

MgA. Irena Svobodová
Mgr. Marie Kocmanová

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO

■ S dětmi nasáváme podzimní atmosféru a využíváme poslední krásné dny k výletům do přírody. Třída Broučků vyrazila autobusem do Prasku a procházkou, kdy děti



pozorovaly měnící se přírodu, došly zpět ke školce. Předškolní třídy Motýlků a Trpaslíčků vyjely na zámek do Chlumce n. C. Při prohlídce zrekonstruované kočárovny, stájí a konírny se dozvěděly spoustu zajímavostí o koních. A nejmenší děti? Ty si zvykají na nové kamarády a potřebují mít především jistotu, řád a pravidelnost. Tyto dětičky si na výlet ještě počkají.

■ Malým i velkým dětem jsme nabídli divadlo Ivany Bílkové – Bleší cirkus. Scéna tvořená profesionály, herecký výkon, nápad, důvtip – to vše podporovalo dětskou fantazii a představivost. I nejmenší divák seděl nehnutě po celou dobu představení.

■ Předškolní děti za sebou mají půlku kurzu plavání v Hořicích. Nenásilnou formou se zde seznamují s vodou, hrají si, po-



tápí a především se učí překonávat překážky v podobě nových, neznámých věcí. O výcvik je velký zájem – dojíždí na něj jednou týdně 44 dětí.

■ Letos jsme se poprvé zapojili do projektu Lvíček do škol. Jde o herní cvičení, která ve-



dou ke zvýšení pohybové gramotnosti dětí, pod taktovkou profesionálního trenéra. Nyní děti trénují venku; od 8. 11. začíná výuka bruslení na zimním stadionu. Smyslem projektu je „rozhýbat děti" a vštípit jim přirozený pohyb, který jim v současnosti velice chybí. Za péči o malé svěřence děkujeme Matějovi Klozovi.

■ Děti poznávají různé druhy zeleniny, zhlédly zeleninovou pohádku se stylovými



zdravými loutkami, ochutnávají, zkoumají, porovnávají a objevují. Pozorují měnící se přírodu. V nejedné třídě voní štrúdl připravený dětskýma ručičkama, koláčky s jablíčky, sušené křížaly nebo bramboráky. A co chystáme? Pro rodiče a děti připravujeme podzimní tvořivé dílny. Posedíme u čajíku a společně vyrobíme zajímavé věci s nádechem podzimu.

Hezké podzimní dny přeje
Gabča Nováčková

MATEŘSKÁ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Podzim je v plném proudu, zrovna tak nový školní rok. Nejmenší děti mají snad již za sebou chvilky prvního většího odloučení od rodičů, zjistily, že ve školce je taky moc hezky a nyní už půjde vše s úsměvem.

■ Od října se rozjely všechny nadstandardní aktivity neboli kroužky. Letos jsou to pěvecký sboreček Berušky, tanečky, keramika, angličtina a Hláskář.

■ Opět jsme se zapojili, tentokrát již do 8. ročníku projektu České obce sokolské, Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky, díky němuž zpestřujeme dětem pohybové aktivity a hravou formou je učíme hýbat se. Probíhá také 1. kolo pedagogického diagnostikování dětí, k němuž využíváme diagnostiku iSophi.

■ Děti měly možnost seznámit se s tím, co znamená canisterapie a jak funguje pes záchranář. Po dvě dopoledne se dozvídaly, co takový pejsek umí a dokáže, mohly si ho pohladit a plnit spoustu s tím spojených úkolů. Byly samozřejmě nadšené!

■ V minulém čísle jsme psali, jak nám na školní zahradě někdo poničil hrací loď pro děti, nyní bohužel musím zmínit další nepříjemnou událost. Na náměstí v galanterii máme umístěnou nástěnku, kde prezentujeme veřejnosti, co všechno se u nás ve školce děje, a zase se našel někdo, kdo si takové práce neváží, a výlohu nám rozbil. Doufáme, že tím to končí a v příštím čísle už budou jen samé hezké zprávy. Jako například to, že v měsíci říjnu jsme nachystali velkou akci pro děti, rodiče a veřejnost Dušičkový podvečer aneb strach má velké oči. Přejeme všem krásné podzimní dny. I když jsou někdy uplakané a sychravé, vždy se dá najít něco pěkného, příjemného a milého. Tak ať se daří!





DDM Nový Bydžov

DDM vyhlašuje fotografickou soutěž

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

Rozhlédni se kolem sebe a vyfoť zvíře, které tě zaujme.

Soutěž probíhá do 30. listopadu.

Fotografii zasílejte na e-mail: ddm.vrabcova@novybydzov.cz.

Nezapomeňte uvést jméno a věk.

Nejzajímavější fotky budou vyhodnoceny a vystaveny v budově DDM.



ZÁKLADNÍ ŠKOLA F. PALACKÉHO

■ Před začátkem školního roku se pedagogičtí pracovníci naší školy zúčastnili kurzu metody Access Bars pod vedením Mgr. R. Šimůnkové. Access Bars je nová relaxační a uvolňující terapie na bázi kvantové metody.

■ Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš? Otázku si 19. 9. s lektorkou I. Pencovou položili žáci 2. stupně v rámci Etických dílen, během nichž si mohli uvědomit, jak je důležité se o své tělo starat a neškodit mu. Žáci 1. stupně se zamýšleli, jak má vypadat dobré kamarádství.





■ 24. 9. se žáci v rámci projektu Škola pomáhá vypravili do Prahy. Prohlédli si Petřín, vystoupali na rozhlednu, pobavili se v zrcadlovém bludišti a navštívili nádvoří Pražského hradu.



■ S programem Dental Prevention přišly 30. 9. za žáky 1. st. studentky medicíny, aby je naučily správně pečovat o chrup.

SŠTŘ

■ Povodeň na Jesenicku nás nenechala lhostejnými. I vedení školy a správní rada Nadačního fondu SŠTŘ pomohly. Když jsme viděli fotografie poničené ZŠ v České Vsi, rozhodli jsme se první část pomoci adresovat právě sem. Částka věnovaná Nadačním fondem SŠTŘ snad alespoň malým dílem pomůže uvést školu do původního stavu. Věříme, že se třeba připojíte i vy.

■ Podzim je obdobím, kdy se střední školy prezentují budoucím zájemcům o studium. SŠTŘ kromě návštěv ZŠ, prezentace na sociálních sítích či inzerce čeká i vystoupení na burzách a výstavách. Představíme se: 5. 11. v Semilech, 8.–9. 11. v Náchodě, 15.–16. 11. v HK, 22. 11. v Pardubicích.

Dalším projektem je seriál kroužků Dům mladého technika a řemeslníka. Pro regionální ZŠ jsme uspořádali 14.–16. 10. čtyři setkání. Ve středisku praktického vyučování v Chlumci n. C. uspořádala SŠTŘ dvě soutěže s potravinářským a gastronomickým zaměřením; 22–24. 10. to bylo klání cukrářů Peče celá Cidlina a 5–7. 11. proběhne Master chef junior pro mladé kuchaře.

22. 11. vypukne další ročník populární soutěže Já už to znám, umím, které se tradičně účastní přes tři desítky ZŠ a několik stovek soutěžících.

Dny otevřených dveří – 30. 11. od 8 hod. první prezentační den, 13. 12. na náměstí v NB Vánoční trhy, 14. 12. a 25. 1. prezentační dny, kdy budou moci návštěvníci vidět předmět činnosti školy na vlastní oči.

■ V rámci spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou jsme na škole uspořádali soutěž T-Profi ve stavění modelu ze stavebnice Merkur. Šestičlenné týmy tvořily vždy 3 studenti 2. roč. oboru Dopravní prostředky a 3 žáci z okolních ZŠ. Úkolem byla stavba tiskařského stroje poháněného elektromotory, který by vytiskl obrázek na dřevěnou minci. Výsledky: ZŠ V. Kl. Klicpery NB + 3 studenti SŠ (Sirůčková, Slavík, Buta), kapitán Šlesinger; ZŠ Chlumec n. C. + 3 studenti SŠ (Synek, Šemora, Kharlamov), kapitán Jelínek; ZŠ Hlušice + 3 studenti SŠ (Ždárský, Škultéty, Shevchenko), kapitán Miškář; ZŠ Karla IV. NB (Bek, Fábera, Kolobov), kapitán Vojtěch.

■ Dílna Na Švarcavě, zaměřená na motorsport, má napilno. Žáci technických oborů zde pod vedením uč. T. Hovorky a V. Hály připravují dva vozy Mitsubishi Pajero a doprovodný kamion týmu ENJOY Motorsport ke startu na Rally Dakar 2025. U prvního pajera byla nutná kompletní repase, druhé muselo být doplněno povinnou výbavou. Práce na doprovodném kamionu obnášela především vestavbu pro ubytování posádky, dílenskou vestavbu a nezbytnou kontrolu.



Petr Tarzan Průcha oslavil 50 a napsal knihu vzpomínek

Legendární bývalý fotbalista a rozhodčí Petr Průcha, kterého mnozí znají jako Tarzana, ke svému životnímu jubileu vydal životopisnou knihu s názvem Tarzanův život s fotbalem.

V ní se na 238 stranách dozvíte o jeho fotbalových začátcích, působení v ligových Blšanech, kariéře rozhodčího a angažmá v RMSK Cidlina Nový Bydžov. Příběh, na kterém Petr Průcha pracoval celý rok, je plný upřímných vzpomínek, zajímavých příhod a fotbalové vášně. Křest knihy proběhl na oslavě 50. narozenin autora 21. 9. přímo na novobydžovském fotbalovém hřišti.

Knihu si můžete přečíst i vy. Cena je 400 Kč a bude k dostání na konci roku.

Předobjednávka je možná několika způsoby:

1. Napište na e-mail spravce.prucha@seznam.cz
2. Zavolejte nebo napište na telefon 606 847 908
3. Navštivte Tarzana osobně na stadionu při zápasech A mužstva, kde si můžete knihu i prohlédnout.

Zarezervujte si výtisk – dárek, který potěší každého fotbalového fanouška.

Petr Průcha, autor
Jan Kohout, redaktor



SKP JUDO NOVÝ BYDŽOV

■ Na Krajský přebor do Hradce Králové odjeli 14. 9. závodníci z kategorie U14, kterým ještě chybí nějaké bodíky do rankingu na Přebor ČR. Š. Oplt 1. místo 2/0, V. Dušek 2. místo 2/1, D. Tomášek 1. místo 3/0 a P Jenčík 2. místo 2/1.



■ V Mělníku proběhl 14. a 15. 9. turnaj o Mělnický pohár. Kat. U10: T. Pohl 2. místo 2/1, E. Jánská 1. místo 2/0; kat. U12: A. Krulišová 2. místo 0/2, B. Zdeňková 1. místo 4/0; kat. U14: F. Janata 1. místo 4/0, N. Švehlová 2. místo 1/1; kat. U16: E. Zdeňková 3. místo 1/2 , J. Ondráček 5. místo 1/2, D. Brož 3. místo 3/1, O. Tomášek vzdal pro zranění; kat. U18: A. Bílková 1. místo 2/0.







■ 21. 9. náš oddíl organizoval 4. kolo Polabské ligy v Králíkách. Přijelo téměř 300 dětí z různých koutů ČR. Naši závodníci vybojovali nejen individuální medaile, ale také cenu za 1. místo v rámci oddílů. Děkujeme celému organizačnímu týmu!









■ Kat. U10: T. Pohl 2. místo 2/1, E. Jánská 1. místo 2/0, F. Novák 1. místo 2/0, L. Novák 2. místo 0/2; kat. U12: B. Zdeňková 1. místo 2/0, A. Krulišová 2. místo 2/1, M. Drašner 3. místo 3/2, M. Döme bez umístění 0/3; kat. U14: F. Janata 1. místo 5/0, D. Tomášek 1. místo 4/0, Š. Oplt 2. místo 2/2, P. Jenčík



3. místo 2/2, V. Dušek 1. místo 5/0, N. Švehlová 1. místo 3/0, V. Zdeněk 1/2 mimo soutěž; U16: E. Zdeňková bez umístění 0/2, J. Ondráček 1. místo 1/1, M. Bednář 0/1 mimo soutěž.

Milada Janatová

Ani na podzim **Sokolky neopouští dobrá nálada**



Ještě nejsou ani Dušičky a novobydžovské Sokolky se ocitly na hřbitově. Na vojenském hřbitově z prusko-rakouské války.

Byla to jediná akce, kterou Sokolky podnikly. Od září se opět začalo cvičit, ale rozhodně ne pravidelně. Sokolky jsou vytížené činností v klubu seniorů. Jejich výlety a plavání v Hořicích se často kříží s termínem cvičení. Ještě začátkem září panovala taková vedra, že hýbat se v rozpálené tělocvičně by bylo hazardování se zdravím. Kupodivu jsme se jednou sešly, ale jen proto, abychom přinesly vyprané potahy na karimatky. Žádná neměla s sebou tenisky na přezutí, přesto cvičitelka zavelela s šibalským pohledem „nástup". A „rozchod" byl úlevný pro všechny. Rozchod na pivo! Společně jsme U Stolinů usedly pod rozložitou třešeň a chválily ten skvělý nápad!

Jako náhradu za jedno středeční cvičení jsme navrhly tradiční podzimní vycházku. Cílem byl již zmíněný vojenský hřbitov. Turistika nikterak náročná, ale účast mizivá. Škoda. I počasí bylo jak na objednání. Zprvu zataženo, deštivo, aby se vytvořila ta správná nálada, ale s prvním vykročením pršet přestalo. Krásná procházka! Četly jsme jména padlých a polemizovaly jsme, jak se v té době asi žilo. Rozhodně nás to nezasáhlo osobně, proto pohled na Sokolku, jak se před náhrobkem hluboce uklání, byl přinejmenším podivný. Pak se narovnala a do kapes si nacpala spadané kaštany…

Smály jsme se i při hodnocení výletu ve znovuotevřeném bistru U Bodláka.

Zachovejme si dobrou náladu i v dušičkovém čase!

Věrka Kubelka







TAICHI NOVÝ BYDŽOV

■ Zdravé pohybové cvičení ■ Meditace v pohybu ■ Vnitřní bojové umění

Cvičení je vhodné pro úplné začátečníky i pro pokročilé.
Výuka Taichi probíhá každé úterý od 17 do 18 hodin ve staré sokolovně.
První setkání je zdarma, další za 200 Kč na osobu za hodinovou lekci.
Kontaktní osoba: e-mail: Lucky.Filip@seznam.cz, telefon: 736 463 175

Jiráskovo divadlo Nový Bydžov pořádá

LATINSKO-AMERICKÉ TANCE

PRO ŽENY.

1. 11., 8. 11., 15. 11., 22. 11., 29. 11., 6. 12., 18–19 hod.

Lektoři: manželé Vítkovi

Cena za kurz 850 Kč, jednotlivě 180 Kč

e-mail: vitkova.danus@seznam.cz, mobil: 725 803 774
Platba do 30. 9. na účet 298517538/0300
Je možné zakoupit dárkový poukaz.

Jiráskovo divadlo Nový Bydžov pořádá

TANEČNÍ

PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ, PŘÁTELSKÉ DVOJICE I MANŽELSKÉ PÁRY.

od 1. 11. do 6. 12., 19.30–21.30 hodin

Lektoři: manželé Vítkovi

Info a přihlášky: vitkova.danus@seznam.cz
Platba na účet 298517538/0300
Cena za kurz a pár 2 100 Kč. Možno koupit dárkový poukaz.

BYLINY A JEJICH VYUŽITÍ – SERIÁL DANIELY SUCHÁNKOVÉ

Tentokrát vás seznámím s dalším možným zdrojem přírodního léčiva. Kromě léčivých rostlin se z přírodních zdrojů dají využívat i živočichové. Jedny z nejznámějších živočišných látek používaných v terapii jsou včelí produkty. Všichni jistě znáte med a vosk, ale to není jediné, co od včel můžeme získat. Poskytují nám i pyl, včelí jed, mateří kašičku a propolis. A právě propolisu se budeme věnovat.



Jde o pryskyřičnou látku příjemné vůně, různých barev od zelenožluté po temně hnědou, podle stáří a zdroje, ze kterého byl získán. Propolis vzniká z pryskyřic, balzámů a silic, které včely sbírají na rostlinách. Míchají je s výměšky hlavových žláz a voskem. Složení ale není tak jednoduché; vědecké články uvádějí, že se v něm nachází i pyl. Je to směs až 180 složek včetně minerálních látek a vitamínů. Propolis v úlu slouží k utěsnění nežádoucích otvorů hlavně před zimou, dále pro zpevnění buněk plástů a jako antibakteriální látka. Také pro člověka má velký zdravotní význam. Nejrůznější výzkumy ukázaly, že má výrazné antimikrobiální účinky na bakterie i na viry. Působí též proti plísním a parazitům, má protizánětlivé a imunostimulační účinky. Z propolisu se připravuje tinktura, sprej, mast, pastilky nebo balzám na rty. Tyto přípravky lze využít k léčbě oparů a aftů, při zánětech krku a dutiny ústní (kloktání, výplachy), na záněty kůže, popáleniny, odřeniny. Propolis se také dá využít na záněty dásní a paradentózu, avšak neměl by se nanášet na zuby, mohl by je zbarvit.



I když je propolis velkým pomocníkem, má i svá rizika. Může být silným alergenem, zvláště pro ty, kteří již trpí alergií na včelí jed nebo med. Po podání na kůži se objevuje vyrážka, při vnitřním užití dochází k otokům sliznic nebo kopřivce. Kromě alergické reakce je propolis poměrně bezpečný a pro vnější užití se doporučuje i těhotným. U dětí je vhodné začít používat přípravky s obsahem propolisu po dovršení 3 let.

Pokud máte v okolí včelaře, zkuste se zeptat na přípravky z propolisu, případně jestli by ho neprodal surový, a zkuste si připravit třeba tinkturu. Vyrábí se v poměru 1:10, 1 díl propolisu a 10 dílů lihu. Líh by měl být nejméně 60%. Propolis se zalije lihem a nechá se macerovat 14–21 dní. Následně se zfiltruje a uchovává se v temnu v lahvičkách s kapátkem.

Klub seniorů uspořádal 25. září autobusový výlet do Neratova

Neratov je znám jako vyhlášené poutní místo. Mimo kostel Nanebevzetí Panny Marie zde byl v r. 2017 postaven poutní minipivovar, kam byla sjednaná exkurze. Dozvěděli jsme se, jak se pivo vaří, jakých surovin je zapotřebí, ochutnali jsme slad a různé druhy piv: Prorok od 10° po 13° – nefiltrovaný ležák i polotmavé. V průběhu roku zde ke zvláštním příležitostem



vaří také speciály. Vyrábějí zde i limonádu ochucenou chmelem – Chmelenku, která je v nabídce v Neratovské hospodě, kam jsme zašli na oběd.

Díky Sdružení Neratov se do téměř opuštěné obce vrátil život. V chráněných dílnách dnes pracuje kolem 130 osob. Začal zde také sloužit nový most do Polska. Jde o lávku pro pěší, cyklisty a lyžaře, která se klene přes Divokou Orlici.

Místní barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie na konci 2. svět. války vyhořel, když byl zasažen protitankovou střelou Rudé armády. Požárem byla zničena střecha, dřevěné schodiště, hodinový stroj a zvon. Později byl kostel zastřešen provizorní krytinou; další průběh oprav se potýkal s nepřízní komunistického režimu a v r. 1956 byly práce pozastaveny. Dočasná střecha přestávala sloužit a v r. 1957 se zřítily promáčené klenby. Kostel byl navržen k demolici, ke které naštěstí nedošlo z finančních důvodů. V r. 1989 byl zapsán na seznam kulturních památek a od r. 1990 se zde konaly bohoslužby pod širým nebem, neboť zde zbylo jen obvodové zdivo. Nyní je kostel opravený, má od r. 2006 zajímavou prosklenou střechu (což je velice neobvyklé,







ale krásné). V r. 2011 byl zařazen mezi poutní místa královéhradecké diecéze. Po prohlídce jsme vystoupali do věže.

Cestou domů jsme se ještě zastavili v nedalekých Bartošovicích, kde jsou chráněné dílny Kopeček a jejich obchůdek s keramickými výrobky, látkovými hračkami, polštářky, košíkářskými výrobky a bylinkovými čaji. Téměř každý si odvezl nějakou maličkost.

Výlet se vydařil, počasí nám přálo, děkujeme nadačnímu fondu za příspěvek, autobusové dopravě s. r. o. Heřmanský za bezpečnou jízdu a pí Alence Petráňkové za organizaci.

Mirka Novotná

Senioři navštívili Mělník – jedno z královských věnných měst

Klub seniorů 11. září navštívil další z královských věnných měst. Zájem o zájezd byl veliký – bylo zapotřebí objednat dva autobusy, organizačně zvládnout přes 80 účastníků a zajistit prohlídku zámku a podzemí ve čtyřech skupinách. Za to děkujeme pí Alence Petráňkové, Marii Novotné a Zdeně Doležalové.

Královská věnná města čeští králové věnovali svým ženám-královnám. Tento přívlastek získal Mělník, Chrudim, Hradec Králové, Vysoké Mýto, Polička, Dvůr Králové n. L., Jaroměř, Trutnov a Nový Bydžov.

Po příjezdu do Mělníka první skupina zavítala nejprve do podzemí. Systém chodeb sloužil nejen jako úkryt, ale také jako sklepení k uchování mělnického vína, piva a potravin.

Základy mělnického vinařství vybudoval Karel IV., dal přivézt rostliny vinné révy z Burgundska a Champagne. Prohlédli jsme si sklepení a v podzemí také obdivovali středověkou studnu ze 14. století. Je to skutečná rarita, neboť je nejširší studnou v republice. Její šířka je 4,54 m, hloubka 56 m a je zapsaná v České knize rekordů. V podzemí je také na světelném videomappingu k vidění celá historie a vznik města Mělníka. Na pískovcové stěně jsme se vrátili do dob, kdy na tomto místě bylo moře, ale postupně i do slavné české minulosti – dávné přemyslovské hradiště, svatá Ludmila, svatý Václav...

Po prohlídce podzemí jsme zašli na náměstí Míru, s krásnou radniční budovou a okolními domy s podloubím; následoval oběd a káva.

Odpoledne pokračovalo prohlídkou zámku, který je z náměstí pár minut chůze do kopce. Původně raně středověký hrad byl několikrát přestavěn a v 16. století pak přebudován na renesanční zámek, následně v 17. století upraven barokně. Sídlili zde Berkové, Černínové, nejvíce je však spjat s rodem Lobkowiczů, kteří vlastnili zámek až do r. 1938, kdy jej zkonfiskovali nacisté. Po r. 1948 byl komunisty znárodněn. V r. 1992 byl zámek v restituci vrácen a po rekonstrukci zpřístupněn veřejnosti. Návštěvníci zde mohou obdivovat unikátní prostory plné významných malířských děl a starobylý nábytek.

K Mělníku také neodmyslitelně patří soutok řek Labe a Vltavy. I my jsme se pokochali jedinečným pohledem na něj i na nedalekou horu Říp.

Děkujeme městu za finanční příspěvek a řidičům p. Kohoutovi a p. Jebavému za bezpečnou jízdu.

Mirka Novotná











Památky patří také dětem

Na hradě Kunětická hora připravili výstavu o svatém Mikuláši.
Do slatiňanského zámku zavítají skřítci.
Na opočenském a sychrovském zámku provede děti princezna i loupežník.

Hrady a zámky lze navštívit až do 3. 11.



PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA

Neobvyklý nález jsme zaznamenali začátkem září v bydžovském parku. Na nízkém keři odpočívala **kudlanka nábožná** *(Mantis religiosa)*. Možná ji k nám zanesly bouřky a silné větry. Tento hmyz dlouhodobě posunuje areál svého rozšíření z lokalit stepního charakteru na jižní Moravě na sever a severozápad. Stabilní populace jsou známy na Nymbursku, Kolínsku, v Hradci Králové i Praze.

Jméno kudlanka nábožná zná skoro každý, ale kdopak z vás se s ní už setkal? Je v přírodě dokonale maskována svou zelenou barvou a dokáže být taky dlouhou dobu nehybná, číhajíc na kořist. Jakmile nějakou spatří, ožije a oči na velmi pohyblivé hlavě začnou sledovat každý pohyb kořisti. Kudlanka buď čeká, až se oběť přiblíží, nebo se k ní doplíží jako šelma. Z objetí jejich předních nohou není úniku. Loupeživý život vedou kudlanky hned od svého vylíhnutí z vajíčka. Dokážou ulovit hmyz skoro stejně velký, jako jsou samy.

Dospělé kudlanky jen zřídka létají. Při letu jsou nápadné svými vějířovitě rozestřenými křídly a připomínají tak některou ze zelených kobylek nebo saranče. K páření dochází koncem léta, kdy kudlanka dospívá. Oplozená vajíčka samice klade ve schránkách z pěnovité hmoty, tzv. ootékách. V nich vajíčka přečkávají v diapauze zimu.

V ČR patří kudlanka nábožná mezi chráněné druhy hmyzu jako zajímavý a vědecky hodnotný přírodní objekt a ukázka bizarní subtropické fauny.







A ještě něco navíc

- Zvláštním způsobem složené končetiny, které vypadají, jako by se kudlanka modlila, byly příčinou jejího vědeckého názvu. Jakmile se však nablízku objeví kořist, je konec s nábožnostvím.
- Dravost kudlanek jde tak daleko, že se nezastaví ani před pozřením vlastního partnera. Někdy již během páření samička, která je asi 6 cm dlouhá, ukousne hlavu svému přibližně polovičnímu manželovi. Je zajímavé, že nervová soustava kudlanek je uzpůsobena tak, že i bezhlavý sameček dokončí zásnubní akt. Jeho tělo pak poslouží k posílení vyhladovělé družky.
- Z řádu kudlanek (Mantodea) je až dosud známo na 1 800 druhů, z tohoto množství však pouze jediná kudlanka nábožná žije u nás. Většina druhů kudlanek je rozšířena v tropech a subtropech všech světadílů.

text: Ladislav Drahokoupil
foto: Zdeněk Drahokoupil

Domov sociálních služeb Chotělice – Spolupráce s universitou

V souvislosti se zapojováním klientů do běžné společnosti jsme přijali nabídku na prezentaci našeho zařízení na Univerzitě Hradec Králové. U příležitosti Hradeckých dnů sociální práce jsme měli možnost společně s klienty představit naše zařízení, které je zapojeno do procesu transformace, a poskytnout informace o našem dalším rozvoji zejména studentům, ale i pedagogům a dalším zájemcům z řad odborné veřejnosti. Pracovníci i klienti, kteří byli k dispozici ve stánku, nabízeli kromě informací i ručně vyráběné předměty z dílny našich klientů.

Sami klienti měli možnost hovořit s potenciálními zákazníky a hosty konference, při čemž došlo na sdílení zkušeností spojených s tvorbou výrobků, ale i dojmů z aktuálně probíhajících změn ohledně plánovaného bydlení. Klienti, kteří již žijí v Chráněném bydlení v Jičíně, popisovali nové zážitky a možnosti, které jim bydlení ve městě nabízí. Dále také další dovednosti, kterým je třeba se v běžném životě učit. Ukazuje se, že sociální služby se potýkají se složitostmi v hledání práce pro klienty a celkově s pracovním uplatněním.

V rámci sdílení zkušeností se objevila i možnost spolupráce s Kariérním centrem univerzity, od kterého vzešla nabídka na spolupráci se studenty souvisejících fakult. Přínosem zmíněné spolupráce by mohlo být plnění praktické zkušenosti studentů s naší službou. Jako důležité vnímáme propojování jednotlivých vztahů a pohledů na komunikaci ve společnosti, proto naši klienti využili příležitost zúčastnit se jedné z přednášek.

Prostřednictvím zpravodaje bychom rádi vyjádřili poděkování za vřelost při zapojení do celého projektu. Těšíme se na budoucí spolupráci s motivovanými studenty.

Za kolektiv **Kateřina Verflová a Eliška Bradnová**





Rozšíření Domova důchodců Humburky o pracoviště v Kratonohách

Rádi bychom vás informovali o rozšíření našeho zařízení. Od 1. listopadu přebíráme Domov Libuše v Kratonohách, který poskytoval registrovanou sociální službu Domovy se zvláštním režimem. Zároveň se také změní registrovaná sociální služba. Nově bude poskytována služba Domovy pro seniory dle § 49 zákona o sociálních službách.

V rámci nově vzniklého pracoviště v Kratonohách budou naši zaměstnanci poskytovat pomoc a péči 22 klientům. Nachází se zde tři jednolůžkové, pět dvoulůžkových a tři třílůžkové pokoje. V současnosti je kapacita zařízení z větší části obsazena. Příjem nových klientů začne od ledna 2025. Žádost do domova pro seniory v Kratonohách se podává na našem původním tiskopisu – Žádost o umístění do Domova důchodců Humburky. Do poznámky je třeba uvést, zda má žadatel zájem o přijetí do domova pro seniory v Humburkách, či v Kratonohách, popř. do obou poboček našeho domova podle toho, kde se kapacita uvolní dříve. Veškeré informace k pracovišti v Kratonohách budou zveřejňované na našem webu www.ddhumburky.cz.

Novinky z Domova důchodců Humburky

Program letošního léta byl opět pestrý. V červnu jsme uspořádali za podpory zapsaného spolku Společná CIDLINA zahradní akci určenou pro klienty, jejich příbuzné a seniory z blízkých obcí. Navštívil nás zpěvák Šimon Pečenka; všichni ochutnali výbornou pizzu.

Úžasné blízké setkání s dravci a sovami nám zprostředkoval spolek Dotkni se křídel z. s.

V červnu jsme se také vypravili na výstaviště do Lysé n. L. Probíhala zde akce Šikovné ruce seniorů, veletrh pro lidi, kteří nezůstávají sedět doma. Jednalo se už o 24. ročník celostátní výstavy uměleckých prací seniorů, do které přispěli svou tvorbou i naši klienti.

V červenci a v srpnu nám přednášel Mgr. Horák o Mexiku a Indonésii. O prázdninách jsme také navštívili kavárnu v Novém Bydžově – zmrzlina, voňavá káva a zákusek k létu prostě patří.

Po delší době jsme také na naší zahradě „provětrali" zahradní kuželky a byli svědky napínavého souboje.

Potěšila nás také dlouho očekávaná rekonstrukce vstupu do místního obchodu v Humburkách. Nový bezbariérový přístup umožňuje našim klientům dostat se pohodlně do obchodu i s kompenzačními pomůckami.

V září jsme se rozloučili s létem na zahradní akci pořádané pro klienty a jejich rodiny. Krásný hudební zážitek nám zajistili pánové Volejník a Klouček.

Naše pozvání přijala také Alena Smolíková, která se věnuje vrcholově různým psím sportům, závodí a vystupuje po celém světě. Přijela k nám s ukázkou dogdancingu neboli tance se psy. Jde se o atraktivní vystoupení člověka se psem, kteří předvádí různé cviky za doprovodu hudby.

Jsme rádi, že se během léta povedly uspořádat akce a výlety, které našim klientům umožňují trávit příjemné chvíle se svými nejbližšími. Chvíle, při kterých mohou prožívat potěšení z nových zážitků a zkušeností.

Břízková Ivana, DiS.
sociální pracovnice







Vážení čtenáři, zveme vás na kurz

LÉČIVÉ ROSTLINY V DOMÁCÍ KOSMETICE

Kurz proběhne 9.–10. listopadu, přihlašování je spuštěno od 1. října.

Program a více podrobností naleznete na stránkách Farmaceutické fakulty v sekci:
Studium > Celoživotní vzdělávání > Léčivé rostliny v domácí kosmetice 2024 (www.faf.cuni.cz/LR-Kosmetika-2024/).

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ
■ Číslo 11/2024 vyšlo 29. 10. ■ Měsíčník vydává Město Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, IČ: 00269247, pod evid. č. MK ČR E 21679, jako periodický tisk územního samosprávného celku města ■ Odpovědný redaktor, inzerce a grafická úprava Jan Skalický (tel. 732 701 775) ■ Jazyková úprava Mgr. Helena Müllerová ■ Distribuce a předplatné Pavlína Vlasáková, DiS. (tel. 728 158 392) ■ Tisk V&H Print Hlávko s. r. o. Nové Město nad Metují
■ **Cena předplatného pro rok 2024 je 395 Kč včetně poštovného**
■ Cena čísla 20 Kč ■ Příspěvky jsou přijímány na e-mailu: **zpravodaj@novybydzov.cz**. ■ Na zveřejnění zaslaného příspěvku nevzniká právní nárok. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravy článků bez konzultace s autory. ■ Příspěvky dodané po uzávěrce nebudou v připravovaném čísle zveřejněny.
■ **UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE VE ČTVRTEK 14. LISTOPADU.**

Spolufinancováno Evropskou unií

Královéhradecký kraj

Dobrovolný svazek obcí POCIDLÍNSKO

VÁS VE SPOLUPRÁCI S MĚSTSKOU KNIHOVNOU NOVÝ BYDŽOV ZVOU NA PŘEDNÁŠKU S MOŽNOSTÍ TESTOVÁNÍ



ALZHEIMEROVA CHOROBA

V ÚTERÝ **8. ŘÍJNA 2024**

A

V ÚTERÝ **19. LISTOPADU 2024**

VŽDY OD **13 HODIN**

V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ V NOVÉM BYDŽOVĚ

PŘEDNÁŠKU VEDE **IVA TESAŘOVÁ**

NA PŘEDNÁŠCE SE DOZVÍTE:

- OBECNÝ ÚVOD DO PROBLEMATIKY
- POPIS PROJEVŮ
- SPECIFICKÉ POTŘEBY
- MOŽNOSTI LAICKÉ I ODBORNÉ POMOCI
- PRÁCE S PAMĚTÍ
- PŘÍKLADY Z PRAXE
- KONKRÉTNÍ PORADENSTVÍ
- TESTOVÁNÍ KOGNITIVNÍCH FUNKCÍ

VSTUP ZDARMA





VE VYTÁPĚNÍ NEJSEM ŽÁDNÝ NOVÁČEK

- CHCETE SERVIS, OPRAVU NEBO VÝMĚNU PLYNOVÉHO NEBO ELEKTRICKÉHO KOTLE?
- NEVÍTE SI RADY S INSTALACÍ ROZVODŮ VODY, TOPENÍ ČI PLYNU?
- POTŘEBUJETE RUČNĚ ČI STROJNĚ VYČISTIT KANALIZACI?

TO VÁM ZAJISTÍ:

Firma Vojtěch Nováček

tel. 604 232 826

email: vojta.novacek@email.cz

Základní škola V. Kl. Klicpery pořádá další cestopisnou přednášku

PUTOVÁNÍ DO **SANTIAGA DE COMPOSTELA**

Proslulá cesta, tzv. Svatojakubská pouť čtyř báječných kamarádek, která vedla z portugalského přístavního města Porto až k nejzápadnějšímu cípu Evropy, k slavnému španělskému městu Santiago de Compostela. Nezapomenutelné putování Portugalskou cestou (Camino Portugués) s kouzelnými výhledy na moře, sluncem zalitými pěšinami podél olivových hájů, okouzlujícími kláštery a vesnickými kostelíčky, ale také s portugalskou a španělskou kuchyní a lahodnými víny. Základní pravidlo úspěšného absolvování, tedy ujití minimálně 100 kilometrů pěšky, jsme nakonec překonaly o více než 200 km.

Přijďte si poslechnout poutavé vyprávění o radostech i strastech z této cesty od Barbory Krulišové a Hany Jankové ve čtvrtek 14. 11. od 16 hodin v přízemí školy.



CENÍK INZERCE

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

A4	4 350 Kč
A4/2	2 850 Kč
A4/3	2 100 Kč
A4/4	1 500 Kč
A4/6	1 350 Kč
A4/9	1 050 Kč
A4/12	750 Kč

ceny včetně DPH

VYUŽIJTE AKCE 2 + 1 INZERÁT ZDARMA

Město Nový Bydžov a Na podporu aktivit v NB, z. s. pořádají

JARMARK 16. TINSKÝ

sobota 16. 11. od 8 do 15 hod.
Masarykovo náměstí

- ukázky řemesel a prodej výrobků
- dřevosochání
- svatomartinské víno, svařák
- bohaté občerstvení
- zahraji Staropražští pardálové (10–12 hod.)

+ Slavnosti dřeva















Radniční jarmark + rozsvěcení stromu

neděle 1. prosince 13–18 hod., dvůr radnice + náměstí









Přednáška o novobydžovské radnici
Prohlídka radničního sklepení